

Innst. 88 L

(2009–2010)

Innstilling til Stortinget fra arbeids- og sosialkomiteen

Prop. 54 L (2009–2010)

Innstilling fra arbeids- og sosialkomiteen om endringer i folketrygdloven mv. (oppheving av reglene om inntektsprøving for 69-åringer mv.)

Til Stortinget

1. Sammendrag

1.1 Innledning

Det legges i proposisjonen frem forslag til endringer i:

- lov 28. februar 1997 nr. 19 om folketrygd (folketrygdloven)
- lov 26. oktober 2007 nr. 97 om endringer i sosialtjenesteloven og i enkelte andre lover
- lov 19. desember 2008 nr. 106 om endringer i folketrygdloven og i enkelte andre lover (arbeidsavklaringspenger, arbeidsevnevurderinger og aktivitetsplaner).

Det foreslås følgende endringer i folketrygdloven som er knyttet til budsjettforslaget for 2010:

- Alderspensjon til pensjonister mellom 69 og 70 år skal ikke lenger inntektsprøves.
- Heving av minsteytelsene til mottakere av arbeidsavklaringspenger og overgangsstønad.

I tillegg foreslås enkelte andre endringer og lovtekniske presiseringer. Dette gjelder:

- Innføring av en begrenset sykepengerrett til alderspensjonister mellom 69 og 70 år.
- Forhøyet feriepengesats av sykepenger for arbeidstakere som fyller 59 år etter 1. september i opptjeningsåret.

- Presisering av forholdet til vitneplikten mv. i tvisteloven ved Arbeids- og velferdsetatens innhenting av opplysninger ved mistanke om trygdemisbruk.
- Ikraftsetting av kapittel 5A i sosialtjenesteloven for enkelte kommuner.
- Presisering av folketrygdloven § 9-6.
- Oppretting i folketrygdloven § 21-12.

Når det gjelder nærmere redegjørelse av gjeldende rett vises det til de enkelte kapitlene i proposisjonen.

I proposisjonens kapittel 10 er det nærmere redegjort for merknader til de enkelte bestemmelsene i lovforslaget.

1.2 Oppheving av reglene om inntektsprøving for 69-åringer

Innledning

Det foreslås å oppheve reglene for inntektsprøving av alderspensjon til personer som er mellom 69 og 70 år. Hensikten er å stimulere eldre til å stå lenger i arbeid.

BAKGRUNN

Da pensjonsalderen ble senket fra 70 til 67 år fra 1. januar 1973, ble det samtidig innført regler om inntektsprøving av pensjon mellom 67 og 70 år. Disse reglene er siden endret flere ganger.

Fra 1. januar 2008 ble blant annet reglene for inntektsprøving avvirket for 67-åringer, jf. Ot.prp. nr. 12 (2007–2008) og Innst. O. nr. 20 (2007–2008). Fra 1. januar 2009 ble inntektsprøvingen for 68-åringer avvirket, jf. Ot.prp. nr. 8 (2008–2009) og Innst. O. nr. 21 (2008–2009).

Mellom fylte 69 og 70 år skal alderspensjonen avkortet mot pensjonsgivende inntekt, jf. folketrygd-

loven § 19-6. Alderspensjon ytes uavkortet dersom pensjonisten i tillegg til pensjonen har en årlig pensjonsgivende inntekt mindre enn 2 G. Er inntekten høyere skal pensjonen reduseres med 40 pst. av den overskytende inntekten.

Det opptjenes pensjonspoeng på vanlig måte av den inntekten pensjonisten har i de årene vedkommende fyller 67, 68 eller 69 år. Disse pensjonspoengene inngår i beregningsgrunnlaget for alderspensjonen fra fylte 70 år. Fra og med det kalenderåret vedkommende fyller 70 år, fastsettes det ikke pensjonsgivende inntekt og pensjonspoeng.

Departementets vurdering og forslag

Eldre arbeidstakere utgjør en betydelig ressurs i arbeidslivet. Det har lenge vært et sentralt mål å øke avgangsalderen fra arbeidslivet, jf. blant annet Intensjonsavtalen om et mer inkluderende arbeidsliv.

Ny alderspensjon i folketrygden blir innført fra 1. januar 2011. Det vil da blant annet bli adgang til å ta ut fleksibel alderspensjon fra fylte 62 år, og den nye alderspensjonen er nøytralt utformet slik at den enkelte fritt kan kombinere uttak av alderspensjon og arbeid uten at pensjonen blir redusert.

Det er ønskelig å legge bedre til rette for større fleksibilitet også i dagens pensjonssystem, slik at den enkelte i større utstrekning kan kombinere pensjon og inntekt. Inntektsprøving av alderspensjon ble derfor avvirket for 67-åringer fra 1. januar 2008, og fra 1. januar 2009 ble inntektsprøvingen avvirket for 68-åringer. Erfaringen viser at andelen som kombinerer arbeid og pensjon har økt som følge av at 67-åringer fikk muligheten til å fritt kombinere arbeid og pensjon fra 1. januar 2008.

Det foreslås å avvikle inntektsprøvingen også for 69-åringer. Dette vil gjøre det lønnsomt å fortsette i arbeid, og dermed stimulere eldre til å forlenge yrkeskarrieren ytterligere.

Ikrafttredelse. Økonomiske og administrative konsekvenser

Det foreslås at endringen trer i kraft 1. januar 2010.

Merutgiftene for folketrygden anslås til 175 mill. kroner årlig. Dette anslaget er basert på at de 69-åringene som i dag får redusert pensjonen helt eller delvis på grunn av inntektsprøvingen, kan ta ut en gjennomsnittlig full pensjon ved siden av arbeidsinntekten. I anslaget er det også lagt til grunn at de 69-åringene som i dag ikke har søkt om pensjon vil søke om pensjon når inntektsprøvingen oppheves.

Da pensjon er skattbar inntekt vil endringen gi økte skatteinntekter, slik at nettoutgiftene anslås til om lag 120 mill. kroner.

Opphevingen av inntektsprøvingen innebærer at 69-åringene som i dag får pensjonen avkortet, vil få utbetalt full pensjon ved siden av arbeidsinntekten.

Forslaget vil innebære en administrativ forenkling, da vurdering og saksbehandling knyttet til inntektsprøvingen ikke lenger er nødvendig. Det vil være behov for ekstra informasjon mv. knyttet til selve implementeringen av forslaget.

1.3 Heving av minsteytelser til mottakere av arbeidsavklaringspenger og overgangsstønad

Bakgrunn

Minsteytelserne til mottakere av rehabiliteringspenger, attføringspenger og tidsbegrenset uførestønad, samt nivået på overgangsstønaden til enslig mor eller far, ble med virkning fra 1. mai 2008 økt fra 1,8 til 1,97 G. Siktemålet er at overgangsstønaden og minsteytelserne for rehabiliteringspenger, attføringspenger og tidsbegrenset uførestønad skal heves til 2 G, jf. Ot.prp. nr. 77 (2007–2008) Om lov om endringer i folketrygdloven og lov om supplerende stønad til personar med kort butid i Noreg og Innst. O. nr. 6 (2008–2009).

I forbindelse med Stortingets behandling av Ot.prp. nr. 4 (2008–2009) Om endringer i folketrygdloven og i enkelte andre lover (arbeidsavklaringspenger, arbeidsevnevurderinger og aktivitetsplaner) ble det vedtatt å erstatte rehabiliteringspenger, attføringspenger og tidsbegrenset uførestønad med en ny midlertidig folketrygdytelse kalt arbeidsavklaringspenger, jf. Innst. O. nr. 28 (2008–2009). Det er lagt opp til at det nye regelverket trer i kraft 1. mars 2010.

Ettersom det i statsbudsjettet for 2010 er foreslått at en ytterligere heving av minsteytelserne skal tre i kraft 1. mai 2010, foreslås det at endringene gjøres i nytt kapittel 11 i folketrygdloven.

Departementets vurdering og forslag

En ytterligere heving av minsteytelsen på arbeidsavklaringspenger og nivået på overgangsstønaden til enslige forsørgere vil være et viktig bidrag i fattigdomsbekjempelse. I forbindelse med trygdeoppgjøret for 2008 ble det foreslått en opptrappingsplan over tre år med sikte på å øke minstepensjonen for enslige til 2 G. Den siste delen av opptrappingsplanen skal gjennomføres fra 1. mai 2010, jf. Prop. 1 S (2009–2010). Kvalifiseringsstønaden og introduksjonsstønaden for nyankomne innvandrere er 2 G. Det er vesentlig at minsteytelsen på arbeidsavklaringspenger og overgangsstønaden til enslige forsørgere er på samme nivå.

Ikkrafttredelse. Økonomiske og administrative konsekvenser

Det foreslås at endringene trer i kraft fra 1. mai 2010.

Kostnadene ved å øke minsteytelsen på arbeidsavklaringspenger vil anslagsvis være 67 mill. kroner i 2010. Kostnaden ved forslaget om å øke overgangsstønaden vil anslagsvis være 32 mill. kroner i 2010. Det vises for øvrig til Prop. 1 S. (2009–2010).

1.4 Innføring av en begrenset sykepengere rett til 69-årige alderspensjonister

Innledning

En avvikling av inntektsprøving av alderspensjon til 69-åringer fra 1. januar 2010, vil medføre at disse alderspensjonistene samtidig mister rett til sykepenger. Det foreslås derfor en endring i folketrygdloven som sikrer at det videreføres en begrenset sykepengere rett til 69-årige alderspensjonister i tråd med det som er tidligere er vedtatt for 67- og 68-åringer, jf. henholdsvis Ot.prp. nr. 12 (2007–2008), jf. Innst. O. nr. 20 (2007–2008) og Ot.prp. nr. 8 (2008–2009), jf. Innst. O. nr. 21 (2008–2009).

Bakgrunn

Det ytes i utgangspunktet ikke sykepenger til personer som mottar hel alderspensjon ved siden av arbeidsinntekt. Fra 1. januar 2009 har imidlertid pensjonister mellom 67 og 69 år som mottar hel alderspensjon rett til sykepenger (av hele inntekten, begrenset til 6 G) i inntil 60 dager, dersom inntektsgrunnlaget er mer enn 2 G. Personer som er 69 år som mottar gradert alderspensjon på grunn av arbeidsinntekt, har rett til sykepenger i 90 dager. Det opptjenes ny sykepengere rett når vedkommende har vært helt arbeidsfør i 26 uker etter at vedkommende sist fikk sykepenger fra folketrygden.

Dersom inntektsprøvingen av 69-åringer avvikles, jf. forslaget vil disse miste sykepengere retten fordi det etter gjeldende regler ikke gis sykepenger til personer med hel alderspensjon.

Departementets vurdering og forslag

Hensikten med en oppmykning av avkortingsreglene for alderspensjonister er å stimulere til økt arbeidsinnsats. Muligheten til å kombinere hel pensjon og arbeid er en gunstig ordning, men kan slå negativt ut i perioder med sykdom. En del 69-åringer som har valgt å kombinere full alderspensjon med en inntekt over 2 G kan, dersom de blir syke, komme gunstigere ut hvis de hadde fått beregnet alderspensjonen etter tidligere regler og fått sykepenger i 90 dager. Det foreslås derfor at det innføres samme sykepengere rett til 69-åringer som den som gjelder for 67- og 68 åringer med full alderspensjon. Dette innebærer at det

innføres en rett til sykepenger (av hele inntekten, begrenset til 6 G) i inntil 60 dager til 69-åringer med full alderspensjon, dersom inntektsgrunnlaget er mer enn 2 G. Det opptjenes ny sykepengere rett når vedkommende har vært helt arbeidsfør i 26 uker etter vedkommende sist fikk sykepenger fra folketrygden.

Ikkrafttredelse. Økonomiske og administrative konsekvenser

Det foreslås at endringen trer i kraft 1. januar 2010.

Forslaget vil innebære en viss innsparing som følge av at 69-åringer i dag har sykepengere rett i 90 dager, men effekten antas å være begrenset. Forslaget vil ikke ha administrative konsekvenser av betydning.

1.5 Forhøyet feriepengesats av sykepenger

Innledning

En av endringene i ferieloven, som trådte i kraft 1. januar 2009 innebærer at også de arbeidstakerne som fyller 60 år etter 1. september i ferieåret har rett til ekstraferie. Denne endringen har imidlertid ført til at reglene i henholdsvis ferieloven og folketrygdloven, om beregning av feriepenger for den gruppen som nå har fått rett til ekstraferie, har blitt ulik. Det foreslås derfor å endre folketrygdloven slik at det blir samsvar mellom retten til ferie etter ferieloven og retten til forhøyet feriepengesats av sykepenger for denne gruppen arbeidstakere.

Departementets vurderinger og forslag

Som følge av endringen i ferieloven, har alle arbeidstakere som fyller 60 år i løpet av ferieåret rett til ekstra feriefritid på seks virkedager. Arbeidstakere som har rett til slik ekstra ferie har også rett til forhøyet feriepengesats som skal kompensere for lønnsbortfallet.

Etter folketrygdloven § 8-33 er det arbeidstakere som fyller 59 år før 1. september i opptjeningsåret, og således 60 år før 1. september i ferieåret, som har rett til en forhøyet feriepengesats av sykepengene. Dette innebærer at feriepengene ikke gir økonomisk kompensasjon for lønnsbortfallet som arbeidstakere som fyller 60 år etter 1. september har ved avviklingen av ferien.

Før endringen i ferieloven, innebar både folketrygdlovens og ferielovens regler om beregning av feriepenger at det var samsvar mellom retten til ferie og den forhøyede feriepengesatsen. Folketrygdlovens bestemmelse om beregning av feriepenger er ikke lenger i overensstemmelse med ferielovens regler om ekstra ferie. Det foreslås derfor at det foretas en endring i bestemmelsen i folketrygdloven § 8-33 tredje ledd slik at alle arbeidstakere som fyller 59 år

i opptjeningsåret har rett til en feriepengesats på 12,5 pst. av de sykepengene som gir rett til feriepengar.

Ikraftredelse. Økonomiske og administrative konsekvenser

Det foreslås at lovendringen trer i kraft fra 1. januar 2010.

Den foreslåtte endringen innebærer at om lag 1/3 flere 60-åringer vil få utbetalt ekstra feriepengar av sykepengar. Dette antas å ville medføre en årlig økning i folketrygdens utgifter på omlag 0,3 mill. kroner. Forslaget antas ikke å få særlige administrative konsekvenser.

1.6 Arbeids- og velferdsetatens innhenting av opplysninger – forholdet til vitneplikten mv. i tvisteloven

Folketrygdloven §§ 21-4 og 21-4 a første ledd gir hovedreglene om innhenting av opplysninger i forbindelse med behandlingen av en trygdesak, inkludert kontroll.

Folketrygdloven § 21-4 c gir regler om fremgangsmåten mv. ved innhenting av opplysninger, jf. Ot.prp. nr. 76 (2007–2008) Om lov om endringer i folketrygdlova og i enkelte andre lover (tilbakekrevjing etter feilutbetalningar, tiltak mot trygdemisbruk, renter og erstatning i trygdesaker) og Innst. O. nr. 35 (2007–2008).

Det er blant annet i § 21-4 c femte ledd tatt inn en bestemmelse om at reglene i tvisteloven om "begrensninger i plikten til å avgi forklaring mv." gjelder tilsvarende ved anvendelsen av bestemmelsene i § 21-4 og § 21-4 a første ledd. Sistnevnte bestemmelse åpner adgang til, på visse vilkår ved å kreve opplysninger fra enhver som kan bidra til sakens opplysning.

Tvisteloven kapittel 22 inneholder en rekke regler om bevisforbud og bevisfritak, og henvisningen i folketrygdloven § 21-4 c blir derfor noe upresis. Det foreslås derfor at begrensningene i plikten til å gi opplysninger i tråd med intensjonene, skal gjelde tvisteloven § 22-8 om bevisfritak for nærstående, for opplysninger meddelt av parten og samme lov § 22-9 om bevisfritak for belastende personopplysninger.

Det foreslås at endringen trer i kraft straks.

1.7 Ikraftsetting av kapittel 5A i sosialtjenesteloven for kommuner som ikke har etablert felles lokalt kontor (Nav-kontor)

Innledning

Forslag til lov om sosiale tjenester i arbeids- og velferdsforvaltningen ligger til er behandlet av Stortinget, jf. Ot.prp. nr.103 (2008–2009) og Prop. 13 L (2009–2010), jf. Innst. 87 L (2009–2010).

De fleste bestemmelsene i forslaget er en videreføring av bestemmelser i gjeldende sosialtjenestelov knyttet til tjenester som skal inngå i den felles arbeids- og velferdsforvaltningen.

Både gjeldende sosialtjenestelov og forslaget har en bestemmelse om trinnvis innføring av kommunens plikt til å tilby kvalifiseringsprogram, knyttet til tidspunkt for opprettelse av felles lokalt kontor (Nav-kontor) i henhold til arbeids- og velferdsforvaltningsloven §§ 13 og 14.

Det foreslås at kvalifiseringsprogrammet skal tilbys i alle kommuner fra 1. januar 2010, også i kommuner hvor Nav-kontor ikke er etablert på nevnte tidspunkt.

Bakgrunn

Siden november 2007 har kvalifiseringsprogrammet blitt innført etter hvert som det er inngått avtale mellom Arbeids- og velferdsetaten og kommunen i henhold til arbeids- og velferdsforvaltningsloven §§ 13 og 14, og felles lokalt kontor er etablert. Dette er hjemlet i lov 26. oktober 2007 nr. 97 om endringer i sosialtjenesteloven og i enkelte andre lover. Loven trådte i kraft 1. november 2007.

Den trinnvise innføringen ble besluttet på et tidspunkt da man la til grunn at alle kommuner ville ha Nav-kontor innen utgangen av 2009. Per i dag ser det ut til å være 11 kommuner der Nav-kontor først vil bli etablert etter 1. januar 2010.

Departementets vurdering og forslag

Kvalifiseringsprogram skal tilbys i alle kommuner fra 1. januar 2010, også i kommuner uten Nav-kontor.

For å oppnå dette er det nødvendig med en egen bestemmelse om ikraftredelse av sosialtjenesteloven kapittel 5A fra årsskiftet, for kommuner hvor det ikke er etablert Nav-kontor.

Ikraftredelse. Økonomiske og administrative konsekvenser

Det foreslås at endringen trer i kraft 1. januar 2010.

De økonomiske og administrative konsekvensene av lovendringen er ubetydelige. Disse kommunene vil, som kommuner med Nav-kontor, få dekket sine merutgifter knyttet til kvalifiseringsprogrammet. Dette er det tatt hensyn til i forslaget til statsbudsjett for 2010.

1.8 Presisering i folketrygdloven § 9-6 femte ledd

Folketrygdloven § 9-6 femte ledd gir adgang til å fordele mellom foreldrene de stønad dager som tilfaller den av foreldrene som er alene om omsorgen.

Bestemmelsen angir i en parentes antallet stønadsdager til å være 20, 30 eller 40. Dette var uavhengig av hvor mange barn med nedsatt funksjonsevne eller kronisk syke man hadde. (maksimum 40 dager)

Fra 1. juli 2005 ble imidlertid retten til omsorgspenger utvidet slik at man fikk rett til 10 dager ekstra for hvert funksjonshemmet barn, og det dobbelte dersom man var alene om omsorgen, jf. folketrygdloven § 9-6 annet ledd, Ot.prp. nr. 94 (2004–2005) og Innst. O. nr. 124 (2004–2005). Den som er alene om omsorgen for flere kronisk syke eller funksjonshemmete barn kan nå ha rett til flere enn 40 dager med omsorgspenger. Folketrygdloven § 9-6 femte ledd ble ikke endret samtidig med annet ledd. Det foreslås derfor at bestemmelsens angivelse av antall dager fjernes ettersom denne ikke lenger er dekkende. Antall dager med rett til omsorgspenger for den som har aleneomsorg for barn vil fortsatt fremgå av folketrygdloven § 9-6 første og annet ledd.

Det foreslås at endringene trer i kraft straks. Endringene har ingen administrative eller økonomiske konsekvenser.

1.9 Oppretting i folketrygdloven § 21-12

Ved fremleggelsen av Ot.prp. nr. 82 (2007–2008) Om lov om endringer i lov 28. februar 1997 nr. 19 om folketrygd (folketrygdloven) mv. ble femte og sjette ledd i folketrygdloven § 21-12 ikke gjengitt i lovforslaget da øvrige ledd ble foreslått endret. Dette fulgte etter overføringen av ansvaret for folketrygdloven kapittel 5 fra Arbeids- og velferdsetaten til Helse- og omsorgsdepartementet. Femte og sjette ledd ble opphevet ved lov 19. desember 2008 nr. 109 i samsvar med lovforslaget i proposisjonen, jf. Innst. O. nr. 13 (2008–2009).

Femte ledd bestemte at fristen for klage og anke er seks uker. Sjette ledd bestemte at et vedtak etter folketrygdloven ikke kan bringes inn for de alminnelige domstolene før mulighetene til klage og anke er nyttet fullt ut.

Regelen om at et vedtak ikke kan bringes inn for de alminnelige domstolene før mulighetene til å klage er nyttet fullt ut, følger også av lov 16. desember 1966 nr. 9 om anke til Trygderetten § 1 nr. 3 og § 12. Kravet om at klagemulighetene skal være uttømt før saken bringes inn for domstolene, har således vært opprettholdt i perioden hvor folketrygdloven § 21-12 sjette ledd var opphevet.

Det foreslås at de nevnte bestemmelsene gjeninnføres med samme ordlyd som tidligere.

Det foreslås at endringen trer i kraft straks.

2. Komiteens merknader

Komiteen, medlemmene fra Arbeiderpartiet, Tove Linnea Brandvik, Thor Erik Forsberg, Steinar Gullvåg, Kari Henriksen og Anette Trettebergstuen, fra Fremskrittspartiet, lederen Robert Eriksson, Vigdis Giltun og Laila Marie Reiertsen, fra Høyre, Sylvi Graham og Torbjørn Røe Isaksen, fra Sosialistisk Venstreparti, Karin Andersen, fra Senterpartiet, Geir Pollestad, og fra Kristelig Folkeparti, Kjell Ingolf Ropstad, viser til at Regjeringen i Prop. 54 L (2009–2010) foreslår to endringer i folketrygdloven knyttet til budsjettforslaget for 2010, samt enkelte andre materielle endringer og lovtekniske presiseringer.

Eldre arbeidstakere er en ressurs i arbeidslivet og det er viktig at arbeidstakere motiveres til å stå lenger i jobb. Den foreslåtte opphevingen av reglene om inntektsprøving for 69-åringer fra 1. januar 2010 er siste ledd i nedtrappingen av inntektsprøvingen. Inntektsprøvingen har tidligere blitt avviklet for 67-åringer og 68-åringer i henholdsvis 2008 og 2009. Komiteen viser til at forslaget vil gjøre det mer lønnsomt å fortsette i arbeid og dermed oppmuntre eldre til å forlenge yrkeskarrieren.

Komiteen viser videre til forslaget om å heve minstestøtten til mottakere av arbeidsavklaringspenger og overgangsstønad til 2 G fra 1. mai 2010. Komiteen mener dette vil være et bidrag til fattigdomsbekjempelse og støtter forslaget.

Komiteen viser for øvrig til proposisjonen og støtter Regjeringens øvrige forslag og vurderinger og slutter seg til disse.

Komiteens medlemmer fra Fremskrittspartiet, Høyre og Kristelig Folkeparti støtter regjeringens forslag om å oppheve reglene om inntektsprøving for 69-åringer. Disse medlemmer er fornøyde med at personer med alderspensjon fra folketrygden, uavhengig av alder, nå kan fortsette i jobb eller ha en deltidsstilling og være i aktivitet selv om pensjonsalderen er nådd. Disse medlemmer mener at for svært mange vil en slik mulighet bidra til å gjøre tilværelsen som pensjonist mer meningsfylt, øke trivselen og styrke den økonomiske situasjonen i alderdommen. Også for samfunnet mener disse medlemmer at endringen i folketrygdloven som gir pensjonister anledning til å være i aktivitet og inntektsbringende virksomhet, vil være positivt.

Disse medlemmer viser til Representantlovforslag nr. 68 (2007–2008) fra stortingsrepresentantene Robert Eriksson, Martin Engeset, Åse Gunhild Woie Duesund og André N. Skjelstad om lov om

endring i lov 28. februar 1997 nr. 19 om folketrygd (folketrygdloven), jf. Innst. O. nr. 50 (2007–2008), hvor det ble foreslått å fjerne inntektsprøvingen for 68- og 69-åringer. Det er verdt å minne om at utsettingen av denne endringen i to år, har bidratt til at flere seniorer har valgt å gå av med pensjon i stedet for å fortsette i jobb.

Komiteens medlemmer fra Fremskrittspartiet støtter Regjeringens forslag til endringer i sosialtjenesteloven om ikraftsetting av kapittel 5A for kommuner som ikke har etablert felles lokalt kontor (Nav-kontor). Disse medlemmer støtter ikke innføringen av kvalifiseringsstønad, men er enig i at kvalifiseringsprogrammet skal tilbys i alle kommuner fra 1. januar 2010.

Disse medlemmer fremmer på denne bakgrunn følgende forslag:

"I lov 26. oktober 2007 nr. 97 om endringer i sosialtjenesteloven og i enkelte andre lover skal punkt IV nytt tredje punktum lyde:

Uavhengig av annet punktum gjelder kapitlets §§ 5A-1 til og med 5A-6 for alle kommuner fra 1. januar 2010."

Disse medlemmer viser til sine merknader i forbindelse med behandlingen av Prop. 13 L (2009–2010), jf. Innst. 87 L (2009–2010), der disse medlemmer går imot innføringen av ny lov om sosiale tjenester i arbeids- og velferdsforvaltningen på bakgrunn av sitt ønske om å integrere de kommunale tjenestene i den statlige delen av arbeids- og velferdsforvaltningen og samle Navs oppgaver i en lov administrert av den statlige velferdsforvaltningen.

Disse medlemmer støtter Regjeringens forslag til heving av minsteytelser til mottakere av arbeidsavklaringspenger og overgangsstønad. Disse medlemmer mener imidlertid at det er på tide å se nærmere på overgangsstønad for enslige forsørgere.

Det er vanlig at alle småbarnsforeldre i dag er i arbeid, også når barnet har to foreldre. Selv om det etter disse medlemmers mening er ekstra krevende å ha ansvaret for barn alene, mener disse medlemmer det vil være fornuftig med en gjennomgang og ny vurdering av om enslige forsørgeres situasjon skiller seg vesentlig fra foreldre i parforhold, når det gjelder kombinasjonen av arbeid og omsorg for barn. Disse medlemmer viser til at endringer i samfunnet, både når det gjelder familiemønstre og samlivsformer, har vært i sterk endring siden overgangsstønad for enslige forsørgere ble innført. Utviklingen i antall barnehageplasser og adgangen til å benytte seg av slike tilbud har vært omfattende og

gir bedre muligheter for deltakelse i arbeidslivet enn tidligere. Disse medlemmer anser at forskjellen mellom enslige forsørgere og foreldrepar er betydelig mindre i dag enn tidligere og fremmer derfor forslag om å be Regjeringen legge frem en sak for Stortinget med en vurdering av situasjonen for enslige forsørgere sammenlignet med foreldrepar.

Disse medlemmer fremmer på denne bakgrunn følgende forslag:

"Stortinget ber Regjeringen legge frem en sak for Stortinget med vurdering av situasjonen for enslige forsørgere sammenliknet med foreldrepar sett i lys av utviklingen siden overgangsstønad ble innført."

Disse medlemmer viser til at Fremskrittspartiet har programfestet pensjonistenes rettigheter til opptjent pensjon ved oppnådd pensjonsalder uavhengig av annen inntekt og har fremmet forslag om å fjerne avkortingen mot arbeidsinntekt ved flere anledninger. Disse medlemmer viser til Fremskrittspartiets forslag i forbindelse med behandlingen av Ot.prp. nr. 27 (2001–2002) Lov om endringer i folketrygdloven (økning av folketrygdens barnetillegg m.m.), jf. Innst. O. nr. 14 (2001–2002), og Dokument nr. 8:61 (2005–2006) Forslag fra stortingsrepresentantene Robert Eriksson, Kenneth Svendsen, Kari Kjønås Kjos, Siv Jensen og Harald T. Nesvik om å belønne dem som ønsker å bidra med sin arbeidskraft etter fylte 67 år, slik at opptjent pensjon ikke avkortes mot arbeidsinntekt, jf. Innst. S. nr. 178 (2005–2006). Disse medlemmer er fornøyde med at Fremskrittspartiet nå har fått gjennomslag for pensjonisters rett til opptjente rettigheter uavhengig av andre økonomiske forhold og støtter Regjeringens forslag.

3. FORSLAG FRA MINDRETALL

Forslag fra Fremskrittspartiet:

Forslag 1

I lov 26. oktober 2007 nr. 97 om endringer i sosialtjenesteloven og i enkelte andre lover skal punkt IV nytt tredje punktum lyde:

Uavhengig av annet punktum gjelder kapitlets §§ 5A-1 til og med 5A-6 for alle kommuner fra 1. januar 2010.

Forslag 2

Stortinget ber Regjeringen legge frem en sak for Stortinget med vurdering av situasjonen for enslige forsørgere sammenlignet med foreldrepar sett i lys av utviklingen siden overgangsstønad ble innført.

4. Komiteens tilråding

Komiteen har for øvrig ingen merknader, viser til proposisjonen og rår Stortinget til å gjøre slikt

vedtak til lov

om endringer i folketrygdloven mv. (oppheving av reglene om inntektsprøving for 69-åringer mv.)

I

I lov 28. februar 1997 nr. 19 om folketrygd gjøres følgende endringer:

§ 8-12 fjerde ledd første punktum skal lyde:

Til *et medlem mellom 67 og 70 år som mottar alderspensjon*, ytes sykepenges i 60 sykepengedager, se § 8-51.

§ 8-33 tredje ledd skal lyde:

Feriepengene utgjør 10,2 prosent av de sykepengene som gir rett til feriepenge. For arbeidstakere som har fylt 59 år i opptjeningsåret, forhøyes proSENTSATSEN til 12,5.

§ 8-51 skal lyde:

§ 8-51 Medlem med alderspensjon

Det ytes ikke sykepenge til et medlem som *mottar alderspensjon* etter kapittel 19. Til et medlem mellom 67 og 70 år som *mottar alderspensjon*, ytes det likevel sykepenge etter bestemmelsene i kapitlet her dersom inntektsgrunnlaget overstiger to ganger grunnbeløpet.

Når trygden yter sykepenge, fastsettes sykepengegrunnlaget ut fra den arbeidsinntekten som medlemmet har i tillegg til pensjonen.

Sykepenge fra trygden ytes i opptil 60 *sykepengedager*.

§ 9-6 femte ledd første punktum skal lyde:

Selv om den ene av foreldrene er alene om den daglige omsorgen, kan *stønadsdagene fordeles* mellom foreldrene i forhold til omfanget av avtalt samvær.

§ 15-7 første ledd skal lyde:

Årlig overgangsstønad utgjør *to* ganger grunnbeløpet.

§ 19-4 andre og tredje ledd oppheves.

§ 19-6 andre, tredje og fjerde ledd oppheves.

§ 21-4 c femte ledd skal lyde:

Reglene om bevisfritak i tvisteloven §§ 22-8 og 22-9 gjelder tilsvarende ved anvendelsen av bestemmelsene i § 21-4 og § 21-4 a første ledd.

§ 21-12 nytt femte og sjette ledd skal lyde:

Fristen for klage og anke er seks uker, også i saker som nevnt i fjerde ledd.

Et vedtak etter folketrygdloven kan ikke bringes inn for de alminnelige domstolene før mulighetene til å klage og anke er nyttet fullt ut.

II

I lov 26. oktober 2007 nr. 97 om endringer i sosialtjenesteloven og i enkelte andre lover skal punkt IV nytt tredje punktum lyde:

Uavhengig av annet punktum gjelder kapitlet for alle kommuner fra 1. januar 2010.

Nåværende tredje punktum blir nytt fjerde punktum.

III

I lov 19. desember 2008 nr. 106 om endringer i folketrygdloven og i enkelte andre lover (arbeidsavklaringspenge, arbeidsevnevurderinger og aktivitetsplaner) avsnitt I skal andre ledd i endringen av folketrygdloven § 11-16 lyde:

Minste årlige ytelse er *to* ganger grunnbeløpet.

IV

Ikrafttredelse

Endringene i folketrygdloven §§ 9-6, 21-4 c og 21-12 trer i kraft straks. Endringene i folketrygdloven § 15-7 og i lov 19. desember 2008 nr. 106 om endringer i folketrygdloven mv. § 11-16 trer i kraft 1. mai 2010. De øvrige endringene trer i kraft 1. januar 2010.

Oslo, i arbeids- og sosialkomiteen, den 3. desember 2009

Robert Eriksson

leder

Geir Pollestad

ordfører

